Thomas Aquinas: De potentia dei. Add: De malo; De spiritualibus creaturis; De anima; De unione verbi; De virtutibus. Ed: Theodericus de Susteren

Cologne: Heinrich Quentell, 7 May 1500, 1500 Seite 304

5 ·Ꝑ· Aug. ī ꝑncipio de libero arbitrio distiguit duplex
malū. vnū qḋ agim⁹ qḋ ē malū culpe. ⁊ aliud qḋ pa
timur qḋ ptinet ad malū pene. Sꝫ oīs defect⁹ q̇ ē ex
alio hꝫ rōem passionis. nā passio ē effectus illatioqꝫ
actōis. ḡ nihil qḋ ꝯ̄hit̄ ꝑ originē ex alio hꝫ rōeꝫ pcti
6 sꝫ solū rōem pene. ¶ ·Ꝑ· In li. de eccl'iasticis dogma/
tib⁹ dr̄. Bona ē caro nr̄a. vtpote a bono deo creata.
Sꝫ bonū nō ē cā mali. ſm illud Math. vij. Nō p̄t
arbor bona fruct⁹ malos facere. ḡ pctm̄ originale nō
7 ꝯtrahit̄ ꝑ carnis originē. ¶ ·Ꝑ· Plus dependet aīa a
carne postq̄ꝫ ē ei vnita q̄ꝫ in ipa ei⁹ vnitione Sꝫ post
q̄ꝫ aīa iā ē carni vnita nō p̄t infici a carne nisi ꝑ suum
ꝯsensum. ḡ neqꝫ in ipa vnitōe. Pctm̄ ḡ originale nō
8 p̄t ꝯ̄hi ꝑ carnis originē. ¶ ·Ꝑ· Si origo carnis vicia
ta pctm̄ causat in aīa. q̄ꝫto origo fuerit magis vicia/
ta mai⁹ pctm̄ causabit. Sꝫ in illis q̄ nascunt̄ ex for/
nicatōe magis ē viciāta origo q̄ꝫ in illis q̄ nascūtur
ex legittimo mr̄imonio. seq̄ret̄ ḡ ꝙ illi q̇ ex fornicatō
ne nascunt̄ mai⁹ pctm̄ ꝯ̄hant nascēdo. qḋ pꝫ eē fal/
9 sum. q̄ꝛ nō debet̄ eis maior pena. ¶ ·Ꝑ· Si pctm̄ ori/
ginale ꝯ̄hit̄ ꝑ carnis originē hꝰ n̄ ē nisi inq̄ꝫtū caro ē
corrupta. aut ḡ corruptio illa ē moral' aut naturalis
sꝫ moral' eē nō p̄t. q̄ꝛ corruptōis moral' subiectū nō ē
caro sꝫ aīa. Silr̄ āt nec natural'. q̄ꝛ seq̄ret̄ ꝙ inficeret
aīam naturali actōe. s. ꝑ q̄litates actiuas ⁊ passiuas
qḋ pꝫ eē falsum. nullo ḡ mō pctm̄ ꝯ̄hit̄ ꝑ carnis ori
10 ginē. ¶. Ꝑ· Defect⁹ q̇ ꝯsecut⁹ ē ex pctō ꝑmi parētis
ē carētia original' iusticie. vt Ansel'. dt. ⁊ sic cū origi/
nal' iusticia sit qḋdā spūale. sequit̄ ꝙ defect⁹ p̄dict⁹ sit
etiā spūalis. Corruptio āt carnis ē qḋdā corporale.
spūalia āt ⁊ corꝑalia sunt diuersoꝝ generꝝ. ⁊ sic spūa
le nō p̄t causare effectū corꝑalē. nō ḡ ex pctō ꝑmi pa
rētis potuit causari corruptio in carne nr̄a ex q̄ ī no/
11 bis pctm̄ ꝑ originē trāsfunderet. ¶ ·Ꝑ· ſm Aug. pctm̄
originale ē carētia original' iusticie. aut ḡ original' iu
sticia ꝯueniebat aīe ꝑmi hoīs naturalr̄ ex sua creatōe
aut fuit donū supadditū ex diuina liberalitate. si aūt
fuit aīe natural' nūq̄ꝫ eā amisisset peccādo. q̄ꝛ vt Dio
ny. dt. iiij. c. de di. no. data naturalia etiā in demonib⁹
ꝑmāserūt. ⁊ sic etiā oēs hoīes originalē iusticiā habe
rent. q̄ꝛ qḋ ē naturale vni aīe ē oīb⁹ aīab⁹ naturale. ⁊
ita null⁹ nasceret̄ cū pctō originali. i. cū carētia origi
nal' iusticie. Si āt fuerit iusticia illa donū supadditū
ex libertate diuina. aut ḡ de⁹ aīe hoīs nascētis illḋ do
nū dat aut nō. si dat nō nascit̄ hō cū carētia origina
lis iusticie. neqꝫ p̄t aīa ei⁹ ꝑ carnē īfici. Si āt nō dat̄
ei a deo. hꝰ nō videt̄ ei eē īputandū. sꝫ deo q̇ nō dedit.
12 nullo ḡ mō hō ꝑ originē pctm̄ ꝯ̄here p̄t. ¶ ·Ꝑ· Aīa
rōnalis nō supuenit alicui forme p̄existenti. q̄ꝛ non
adueniret materie tāq̄ꝫ forma sub̄alis. sꝫ tāq̄ꝫ forma
accn̄talis. q̄ aduenit subiecto iā existēti in actu. opor
tet ḡ ꝙ adueniente aīa rōnali deficiāt oēs forme p̄ex/
istētes. ⁊ per ꝯn̄s oīa accn̄tia. cessat ḡ ⁊ ipa corruptio
seminis. si q̄ inerat a generāte. nō ḡ aīa adueniens ꝑ
carnē inq̇nari p̄t. ¶ ·Ꝑ· Mot⁹ sequit̄ naturā elemē/ 13
ti p̄dominātis in corꝑib⁹ mixtis. ⁊ per ꝯn̄s oēs ꝓ/
prietates ꝯsequunt̄ illud qḋ predn̄atur in cōposito.
Sꝫ aīa p̄dn̄atur corpori in hoīe q̇ ex vtroqꝫ ꝯponit̄
Aīa āt ex sua origine hꝫ puritatē. lꝫ ḡ caro ex sua ori
gine aliquā īpuritatē ꝯ̄hat. videt̄ tn̄ ꝙ hō nascēs nō
debeat dici infectus pctō sꝫ pur⁹ ¶ ·Ꝑ· Pctm̄ est cui 14
pena debet̄. Sꝫ pctō qḋ per originē ꝯ̄hit̄ nō debet̄ ali/
q̄ pena. Nā carentia visionis diuine q̄ cōiter assigna
tur ei ꝓ pena. nō videt̄ eē aliq̄ pena. q̄ꝛ si hō moreret̄
absqꝫ oī pctō ⁊ grām nō haberet. nō posset peruenire
ad visionē diuinā ī q̄ ꝯsistit eterna vita ſm illḋ Joh.
xvij. Hec ē vita eterna vt cognoscāt te deū verꝝ vnū.
vt apl's dt Ro. vi. Grā dei vita eterna. non ḡ ē aliqḋ
pctm̄ qḋ per originē ꝯ̄hit̄. ¶ ·Ꝑ· Sicut cā ꝑma ē no 15
bilior q̄ꝫ scḋa. ita cā scḋa nobilior ē q̄ꝫ effect⁹. Sed si
pctm̄ traducit̄ a ꝑmo parēte. corruptio ꝯsequuta est
in carne per aīam ꝑmi hoīs peccātis ⁊ ex carne ꝓdu/
cit̄ ad aīam hoīs q̇ nascit̄ ex Adā. ⁊ sicut anima ꝑmi
hoīs est sicut cā ꝑma. caro āt sicut cā scḋa. ⁊ aīa hoīs
generati sicut effect⁹ vltim⁹. Sic ḡ aīa ꝑmi hoīs erit
nobilior ⁊ caro nobilior q̄ꝫ aīa hoīs generati. qḋ est
inconueniens. non ḡ pctm̄ p̄t traduci per originem.
¶ ·Ꝑ· Nihil agit nisi inquantū est actu. Sꝫ in semi 16
ne non ē actu pctm̄. non ḡ per semē decisum aīa infici 17
p̄t aliq̄ pctō. ¶ ·Ꝑ· Non p̄t eē idē cā infectōis pcti ⁊
meriti. Sꝫ act⁹ generationis aliq̄n p̄t eē meritori⁹.
puta cū aliq̇s in grā exn̄s ad vxorē accedat cā gene/
rāde ꝓlis vel debiti reddēdi. non ḡ ex hꝰ poterit cau/ 18
sari infectio pcti in ꝓle. ¶ ·Ꝑ· Causa p̄ticularis non
inducit effectū vl'em. Sꝫ pctm̄ ade fuit qḋdā p̄ticu
lare. non ḡ potuit inficere totā humanā naturā aliq̄ 19
pctō. ¶ ·Ꝑ· Dn̄s dt Eze. xviij. oēs aīe mee sunt. filius
non portabit iniq̇tatē patris. portaret aūt si ꝓ pecca
to ꝑmi hoīs hi q̇ ab eo nascuntur dānarent̄. nō ergo
pctm̄ in posteros Ade traducit̄ ꝓpter eius peccatū.

¶ Sed ꝯtra est illud qḋ dr̄ ad Ro. v. Per vnū Cōtra
hoīem pctm̄ in hunc mundū intrauit. sꝫ nō per imi/
tationē. q̄ꝛ sic per dyabolū pctm̄ in mundū intrauit.
ſm illud Sap. ij Inuidia dyaboli mors introiuit in
orbē terraꝝ. imitant̄ aūt illū q̇ sunt ex p̄te eius. ḡ per
originē viciatā pctm̄ a ꝑmo hoīe in posteros deriua
tur. ¶ ·Ꝑ· Aug. dt. xiiij. de ci. dei. ꝙ ꝑmus hō spōte de
prauat⁹ genuit filios deprauatos. sed depuatio nō
fit nisi ꝑ pctm̄. ḡ filij Ade ex sua origīe pctm̄ ꝯ̄hunt

¶ Rn̄deo dōm. ꝙ pelagiani negauerūt aliquod Rn̄°
peccatū per originē posse traduci. Sꝫ hoc ex magna Idē ꝑ^a 2^e
parte excludit necessitatē redemptōis facte per xp̄m. q. 81. a ꝑ°
q̄ maxime videt̄ necessaria fuisse ad abolendā infe/ et a 3° Et
ctionē peccati qḋ a ꝑmo parente in totam eius po/ 2° scrip. d.
steritatem deriuatum est. dicente apl'o ad Roma. v. 30. q. 1. ar. ij
ꝙ sicut per vnius delictum ꝓcessum est in oēs ho/
mines in ꝯdemnatōem. sic ⁊ ꝑ vnius iusticiā in oēs
hoīes ī iustificatōeꝫ vite. Excludit etiā necessitas pu

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-356/0303
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG